

VIÐMERKINGAR

Fjølmiðlafikseraður landsstýrismaður

Hergeir Nielsen

30. september fingu vit uppskotið til løgtingsfíggi-arlóg fyri 2003 á tingborð.

Bjarni Djurholm, lands-stýrismaður í vinumálum, hevði tá havt allar møgu-leikar, men onga loysnir funnið á Vágs havn og onga loysnir funnið á tunnils-sambandinum Øravík Hov.

Ikki eitt klovið oyrað setti hann av til hesi mál, tá ið hann slepti teimum, og lat tey upp í hendurnar á løg-tinginum.

Siðani løgtingsfíggiar-lógaruppskotið loysnaði úr landsstýrinum, hevur meirilutin í fíggjarnevndini arbeitt víðari við tí.

Hesin meiriluti umboðar landsstýrisflokknarnar, hesin meiriluti hevur samskift við sínar flokkar, og tað er haðani uppskotið kemur framaftur á tingborð.

Har situr eingin Bjarni Djurholm, og annars eingin av teimum andstøðumonn-um, sum landsstýrismað-urin er so forliptur í.

Landsstýrismaðurin er skilliga firtin yvir, at Suð-uroyggin fekk eina loysn tvørturyvir høvðinum á honum.

Harafurat er hann ovur-firtin yvir, at hann ikki náddi í sjónvarpið at boða frá henni.

Har vit onnur gleðast yvir, at málið er loyst, leik-ar landsstýrismaðurin í, tí at sjónvarpið hevur dittað sær til at tosa við ein ting-mann, sum, tá uppskotið frá landsstýrismanninum kom fram, segði seg vera ónøgd-an við prioriteringina av iløgunum.

Suðuroyggin hevur nú fingið eina loysn, sum vit øll fegnast um. Eina loysn, landsstýrismaðurin ikki var førur fyri at koma við, tá ið hann hevði møguleikan fyri at koma við henni.

Í staðin fyri at gleðast, so leikar hann í, og sigur seg sjálvan og fleiri andstøðu-menn fram hava bjargað iløgunum í Suðuroynni.

Hergeir Nielsen eigur ongan lut í nøkrum sum

helst, ja, hann hevur bein-leiðis mótarbeitt framburð-inum í Suðuroynni, heldur landstýrismaðurin fyri.

Hetta og annað mósø kennir hesin fjølmiðla-fiskeraði landsstýrismaður seg kallaðan til at bera fram í berari øði, tí hann ikki slapp í sjónvarpið við tí úrsliti, ið fíggjarnevndin saman við okkum øðrum var komin til.

Mær vitandi hava, hvørki eg sjálvur ella nakar annar, tikið nakað frá landsstýris-manninum.

Tann loysnin, ið funnin er, kravdi ikki nógvan

tekniskan førleika í fyrstu atløgu, og als ongan peda-gogiskan, so har var ikki so nógv brúk fyri Bjarna Djurholm.

Talan var fyrst og fremst um ein góðan vilja, og um skilagóðar raðfestingar, sum landsstýrismaðurin vónandi fer at lata vinnu-málastýrið og landsverk-frøðingin umsitað á skyn-samiligan hátt.

Skilja vit landstýris-mannin rætt, so heldur hann seg eiga monopol upp á tíðindastovnarnar, og tað fatan hava helst fleiri havt í fleiri ár. Antin tað er útvarp ella tað er sjónvarp, vit tendrað, so fáa vit júst hendan landsstýrismannin 9 av 10 ferðum.

Nú er hann vórðin firtin, tí hann ikki er komin upp á 10 av 10 ferðum.

Sjálvur fari eg at nýta høvið til at takka øllum góðum kreftum, iroknað landsstýrismanninum, fyri at vit eru komin á mál við hesum iløgum.

Kringvarpsskattur - enn einaferð

Schandorff Vang

Eg havi fyrr funnist at kringvarpsskattinum - og harvið eini hækking av sjónvarpsgjaldinum.

Tá heitti eg á mentamála-ráðharran um at leggja UF og SvF saman í ein stovn.

Hesa meining havi eg styrkt eftir avgerð mentamálaráð-harrans um at hækka hyggj-aragjaldið og eisini eftir viðmerking Mikkjal Helmsdals í bløðunum í farnu viku.

Sjálvandi kunnu tey á SvF ikki vera ónøgd við eina hækking av hyggjara-gjaldinum - eini meirinn-tøku á umleið 5 mió. kr. -uttan so mikið sum at rætta hond frá síðu.

Sjálvandi leggur tað trýst á stovnin. Umleið 2/3 skal brúkast til loypandi tèkni-iløgur, og kravi er enn um-leið 3 mió. kr. fyri at halda somu framleiðslu.

T.v.s. at hesar 3 mió. kr.

skulu brúkast til lönir - ella hvussu?

Tí sama framleiðsla má merkja tað sama sum líka nógvar endursendingar og líka nógv útlendskt tilfar.

Eg haldi als ikki vit kunnu liva við hesum!

Ljóspunktið í viðmerking Mikkjal Helmsdals er: ”...hevði niðurskurðurin av bæði starvsfólkahópinum og virkseminum verið so ógvusligur, at rættest hevði verið at tikið málið upp, hvørt tað yvirhøvur gevur eina meining framhaldandi at hava eitt alment føroyskt sjónvarp.”

Tað er júst tað!

Er yvirhøvur nokur sum

helst meining at hava SvF sum egnan stovn í framtíð-ini?

Lat okkum nógv heldur fáa lagt UF og SvF í ein og sama stovn. Tað fyrsta vit høvdu spart var ein stjóra-løn, tað næsta er ein niður-skurð í umsitingini til minst 2/3 av tí hon samlað er í dag - og so eru bæði út-varps- og sjónvarpsfólkini fór fyri at gera bæði sløgin av sendingum (flestu hava álíkavæl arbeitt á báðum stovnunum), og helst hevði ikki verið neyðugt við øll-um fólkunum, sum í dag eru á stovnunum.

Munnu ikki einar 5 mió. kr. longu vera spardar her?

Samanlegging krevur fleksibilitet hjá starvsfólk-unum, men við viðkaðum møguleikum fyri at breiða seg fjølbroyttari, trúgv eg, at ein samanlagdur stovnur hevði havt nøgdari starvs-fólk - og størri møguleika fyri at yvirliva við sama samlaða hyggjara-/lurtara-gjaldi, sum vit hava í dag - og enn tá kanska við nakað minni.

Fleiri eru tey, sum høvdu valt SvF frá um møguleikin var fyri tí. Eg eri ein av teimum heilt fáu, sum bert havi SvF at taka til, men eg eri fyri langari tíð síðan vórðin troyttur av endur-sending av endursending-

um, og uppafturtøkur av sjónvarps raðsendingum og gomlum filmum.

Hygg bara í SvF m.a. 14. december, tá verður sendur filmurin ”Eitt jólaævintýr” og 15. december ”Tá jóla-menn eru ringast”.

Nær vóru hesir filmar sendir seinast?

Í fjør?

Eg meini tað!

Til Føroya Landsstýri

Svenning Borg Vágur

Tillukku við væleydnaða skatta- og avgjaldspoli-tikkinum, tit hava lovað Føroya fólki skattaletta, men ongin skattaletti er at hóma, men eitt økt skatta-tryst er veruleiki.

Sjónvarpsgjaldið, sum jú er ein skattur, er hækkað úr 1500 kr.upp í 2000 kr., hettar skulu Føroyingar gjalda, sjálvt um teir ikki hyggja at SVF, tí teir hava aðrar sjónvarpsstöðir at hyggja at, og har halda teir seg fáa meira fyri peningin.

Hví ikki lata føroyingum hava frælsi til at velja sjálv-ir, um teir vilja gjalda fyri at siggja SVF, tað kann ger-ast við at keypa ein kassa og eitt kort frá SVF, tann sum ikki er áhugaður at hyggja at, tí sum SVF hev-ur at bjóða, keypir sær ikki henda kassa, og er tí ikki tvingaðaur at gjalda fyri nakað sum hann ikki hygg-ur at.

Serstakliga góðar tíðir hava verið í Føroyum nú í nøkur ár, men hesar góðu tíðir hava mest sum bert verið fyri tað almenna, hjá tí vanliga fólkinum verður bara minni og minni eftir av hvørjari forvunnari krónu, sjónvarpsskatturin er eitt talandi dømi um hettar, nú arbeidir føroy-ingurin meira fyri tað al-menna enn fyri seg sjálvan, hetta má vera tað, sum sit-andi samgonga kallar fyri frælsi.

Tøkk til manningarnar um Vestmannasund

Marjus Dam
Løgtingsmaður
Sambandsflokksins,
Vágarnar

Tíðin gongur og stórar broytingar eru hendar við farleiðini um Vestmanna-sund.

Í dag verður seinasti túr-urin sigldur, og sjóvegis

DAGSINS MEINING

Undirsjóvartunnilin eitt samferðsluframbrot

Í gjár var ein stórur dagur, fyri ikki bara Vágoynna, men fyri allar Føroyar. Undirsjóvartunnilin er, hóast parta-felagsform við óneyðugari umsiting, eitt stórt frambrot í føroyskari samferðslusøgu. Hetta er fyrstu ferð síðan brúgvín við Streymin varð gjord miðskeiðis í sjeyti-árunum, at miðstaðarøkið í Føroyum verður viðkað.

Lat okkum hugleiða eitt sindur um føroyska samferðslu og flokkmentalitet. Fyri góðum 10 árum síðani gingu – primert havnafólk – og savaðu undirskriftir móti undir-sjóvartunnilinum. Svend Aage Ellefsen, táverandi lands-stýrismáður í samferðslumálum gjordist ársins ulka, tí hann noktaði at taka imóti hesum undirskriftum. Sjálvandi skuldi Svend Aage Ellefsen havt tikið imóti undirskrift-unum, og tað skerst ikki burtur, at ráðini ikki vóru til undirsjóvartunnilin, júst meðan kreppan var uppá tað hægsta.

Men hvørji vóru argumentini tá? Argumentini vóru fyri ein stóran part ikki, at tunnilin skuldi útsetast, tí ráðini ikki vóru til tess. Argumentini vóru, at "tað var púra vilt" og "tað búgva bara tvey túsund fólk í Vágum". Undir allari kreppuni varð grenjað um, hvussu vilt tað var við hesum undirsjóvartunnili. Hetta bleiv eisini mangan endurgivið í donskum fjølmiðlum sum eitt orvitisprojekt av teimum heilt stóru. Ein yvirgang var ringt at finna ein tann einasta unga persón í Havnini, ið tordi at siga hart, at undirsjóvar-tunnilin var ein skilagóð iløga fyri Føroya land.

Hvat vilja vit siga við hesum? Hetta visir, at vit føroyingar eru herviligir at fylgja einum ráki, ið ikki altíð er líka vælfunderað. Tað visir seg, at er rákið sterkt ein veg, so eru tey fá, ið alment tora at siga nakað annað. Undir-sjóvartunnilin var einmælt samtyktur á Føroya Løgtingi í 1988. Trý ár seinni vóru ógvuliga fáir politikarar, ið alment torðu at halda fast um tað skilagóða í ætlanini, hóast ráðini ikki vóru til tess júst tá. Nú 10 ár seinni finnur man ongan, ið heldur, at undirsjóvartunnilin er eitt orvitisprojekt, hóast nógv munnu vera tey, ið róptu upp um hetta. Alt var ikki púra vilt í 80'unum, hóast nógv var. Á sama hátt er ikki alt so gott og sunt, ið verður framt í dag, hóast nógv er.

Føroyingar mugu læra at føra ein fjølbroyttan dialog um mál, heldur enn at hoppa uppá eitt "alt ella einki" rák. Hetta kenna vit eisini frá fullveldismálinum. Ongastaðni er felagsnevnnarin lægri millum føroyingar, enn tá tað ræður um samferðslu og lönir hjá øðrum.

Ein dagur sum í gjár minnir okkum á farna tíðir, tá samferðslunetið var hægst prioriterað í landinum við risa-iløgum uttan brúkaragjaldið – hugsið bert um Oyggjar-vegin og brúnna um Streymin. Føroyingar kunnu allir gleðast um hetta samferðsluframbrot, men her skal ávarast imóti at siggja tunlar sum rakstraggøgn, ið skula gjalda seg sjálvan aftur við tí dømis bummpengum. Teir gjalda seg sjálvan fleirfalt aftur til samfelagið í spardari biðitíð og tryggjari farleið. Trivnaður og trygd kann ikki gerast upp í pengum, og tí skal ein landsvegastubbi heldur ikki siggjast isolerað. Byrjar man konsekvent uppá slíkt , so er framtíðin ikki bjørt hjá útjaðarnum.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@sosialurin.fo
Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
Sosialurin í Eysturoy:
Postsmoga 143, Saltangará
tel. 447820 fax 4449520
tel. 225429
e-post: vilmund@sosialurin.fo
Rullandi redaktionin:
tel. 220507

Uppseting/prent:
Uppseting: Hestprent
Prent: Prentmiðstöðin
Útgevvari:
Sp/F Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 311820, Fax 314720
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.
Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðiðleis-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14^{oo}

Hellan - Eitt slag av eini andaligari trilogi í einari bók!

BÓKAÚTGÁVA

Tíðindaskriv

Hellan er ein skaldsøga, men samstundis meira enn tað. Hon sigur eina søgu, men ikkiuttan at seta spurnartekin við trúarlív og -læru hjá bæði leikum og lærðum, og hon er í tráð við vísdómsorðini sum Prædik-arin ber fram, at einki er nytt undir sólíni.

Upprunaliga er skaldsøg-an svensk, skrivað av svenska biskupinum Bo Giertz (1905-1998), um svensk kirkjulið í trimum tíðarskeiðum, við góðum hálvthundrað ára millum-bili.

Søgan er um prestarnar í sóknini, og víðurskiftini teirra millum, og við fólkið á staðnum. Vit fáa nógvar góðar og rámandi persóns-lýsingar, sum ikki eru okkum ókendar, og vit fáa fatan av, at gjøgnum allar tíðir eru nakrir spurningar, sum vit øll, meira og minni, stríðast við, tó uttan altíð at koma til sama svar.

Vit lesa eisini um, hvussu prestar og onnur, bæði í andaligari armóð og í yvir-andaligheit, mæta Guðs náði, og fáa møguleikan at byrja av nýggjum.

Hellan kann onkuntíð órógva og arga okkara moralsku áskoðan, m.a. tí

at onkur prestur kann drekka sær eitt glas, men helst er tað tilvitað, tí stórur dentur verður lagdur á treytaleysu náði Guðs, sum hvørki er uppiborin ella treytað av okkara gerning-um, men júst er náði. Hetta kann óiva av onkrum skil-jast sum ein umbering fyri ikki at ganga so høgt upp í lívsførsluna.

At bókin í støðum kann tykjast í so kirkjutrúgv, og er ikki sørt lítað av hug-sjónum høvundans, tekur ikki dýpdina og dygdina frá henni. Hellan kann lesast bert sum ein skaldsøga, men hon hevur eitt hægri mál, enn bert at stytta um